

Na kvalitu ovzduší v Kraji Vysočina mají vliv lokální topeniště Jak měření dopadla? Specifická byla zima v roce 2023 Zvýšeny byly i koncentrace aerosolových částí Výsledky měření jsou veřejné Jak situaci zlepšit, navrhne obcím akční plán Kontakty: BLÍŽE O

10.10.2023 - Eva Neuwirthová | Krajský úřad Kraje Vysočina

Měření odborníci z této výzkumné instituce prováděli díky projektu podporovaného z výzvy 2A „Tromso“ z programu „Životní prostředí, ekosystémy a změna klimatu“ financovaného z Norských fondů. Pro obce a kraj to znamenalo jedinečnou příležitost, jak bezplatně zjistit, co jejich občané v obcích dýchají.

Jak měření dopadla?

Srovnání ukazuje na výrazné zhoršení ovzduší v zimních měsících. „To ukazuje na významný vliv lokálních topenišť na kvalitu ovzduší na sledovaných lokalitách. Současně ze 60 sledovaných lokalit jsme na 14 z nich zjistili zvýšené koncentrace Benzo(a)pyrenu nad přípustnou hodnotou imisního limitu $1 \text{ ng} \cdot \text{m}^{-3}$ “, vysvětluje Radek Vít z Centra dopravního výzkumu.

Specifická byla zima v roce 2023

V zimě 2023 byly naměřeny v průměru nižší koncentrace Benzo[a]pyrenu než v zimě 2022, což bylo patrně způsobeno nižší intenzitou vytápění vzhledem k vyšším venkovním teplotám. I přesto došlo meziročně ve srovnání zimních období v letech 2022-2023 ke zvýšení koncentrací této látky na 19 lokalitách Kraje Vysočina.

Zvýšeny byly i koncentrace aerosolových částí

Ty představují různorodou směs organických a anorganických částic kapalného a pevného skupenství, různé velikosti, složení a původu.

Koncentrace aerosolových částic frakce PM_{10} byly podle očekávání vyšší v zimních měsících na většině lokalit. Hodnota denního imisního limitu PM_{10} byla překročena za celé sledované období na území kraje Vysočina 17krát, konkrétně v zimě 2022 14krát, v létě 2022 1krát a v zimě 2023 2krát. V zimě 2023 byly naměřeny v průměru nižší koncentrace PM_{10} než v zimě 2022. Přesto ale došlo ke zvýšení koncentrací PM_{10} na 22 lokalitách v zimě v roce 2023 v porovnání se zimou předchozí.

Výsledky měření jsou veřejné

Občané se o nich mohou dozvědět na webových stránkách monitoringpau.cz na interaktivní mapě výsledků.

Jak situaci zlepšit, navrhne obcím akční plán

Ten bude obsahovat sadu opatření ke snížení zmíněných nebezpečných látek v ovzduší. Připravili ho odborníci z firma Bucek s. r. o. V dokumentu se zaměří na domácí vytápění, průmysl, energetiku, zemědělství a také dopravu.

Kontakty:

Centrum dopravního výzkumu, v. v. i.

Mgr. Roman Ličbinský, Ph.D., ředitel Divize udržitelné dopravy a dopravních staveb
roman.licbinsky@cdv.cz

Bucek s. r. o.

Jakub Bucek, jednatel firmy
jakub.bucek@buceksro.cz

Kontakt pro novináře:

Šárka Želinská, vedoucí oddělení marketingu, tel. 778 737 336, e-mail: sarka.zelinska@cdv.cz

BLÍŽE O PROJEKTU:

Jednou z nejproblematictějších znečišťujících látek v našem ovzduší je benzo[a]pyren, který je prokázáný lidský karcinogen. Benzo[a]pyren patří do skupiny polycyklických aromatických uhlovodíků, které obecně mají závažné dopady na zdraví člověka. Jeho koncentrace na mnoha měřicích stanicích imisního monitoringu v České republice překračují imisní limit daný zákonem č. 201/2012 Sb.

Centrum dopravního výzkumu, v. v. i., pracuje na projektu Detailní monitoring polycyklických aromatických uhlovodíků v návaznosti na zpřesnění Plánu zlepšení kvality ovzduší zóny Jihovýchod CZ06Z 2020+ (PAUPZKO) podporovaného z výzvy 2A „Tromso“ z programu „Životní prostředí, ekosystémy a změna klimatu“ financovaného z Norských fondů. Řešení projektu probíhá od května 2021 do dubna 2024. Na jeho plnění se podílí i odborníci z firmy Bucek, s. r. o. a ENVItech Bohemia s. r. o.

https://www.kr-vysocina.cz/vismo/dokumenty2.asp?id=4122677&id_org=450008